

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

Мөслим

№ _____

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының ягулык-энергетика комплексы һәм ТКХ предприятиеләрендә 2020-2021 елларның кышкы чорында авария хәлендәге хәлләрне бетерү буенча идарәләрнең, оешмаларның һәм предприятиеләрнең үзара хезмәттәшлеге Программасын раслау турында «Стужа» ОП)

2020/2021 елларда кышкы шартларда ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда халыкның тормыш эшчәнлеген тәмин итү максатларында **КАРАР БИРӘМ:**

1. «2020-2021 елларның кышкы чорында районның ягулык-энергетика комплексы һәм торак коммуналь хужалык предприятиеләрендә авария хәлләрен бетерү буенча оешма һәм предприятиеләрнең үзара хезмәттәшлеге планы» кушымтасын расларга («Стужа» ОП).

2. Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Мөслим муниципаль районы буенча идарә башлыгына «Стужа» оператив планын авария-коткару формироваиеләренең шәхси составына, предприятие, оешма һәм учреждение житәкчеләренә һәм аларга кагылышлы өлешләргә житкерергә.

3. Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Мөслим муниципаль районы буенча идарә башлыгы ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендәге аварияләргә бәйле гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә һәм зыян күргән район халкының тормыш-көнкүрешен тәмин итүгә жирле һәм идарәчелек авария-торгызу формироваиеләренең эзерлеген даими рәвештә тикшереп торырга.

Башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын башкаручы

И.Х. Әхмәтов

«РАСЛЫЙМ»

**Татарстан республикасы
Мөслим муниципаль районы
Башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын башкаручы –
КЧС һәм ОПБ рәисе**

И.Х. Әхмәтов

«_____» _____ 2020\21 ел

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль
районының ягулык-энергетика комплексы һәм торак-
коммуналь хужалык предприятиеләрендә авария
хәлләрен бетерү буенча идарәләренң, оешмаларның һәм
предприятиеләрнең 2020-2021 елның кышкы чорында
үзара хезмәттәшлеге ПЛАНы («Стужа»ОП)**

Мөслим авылы

Эчтәлек

I. Районның ягулык-энергетика комплексының кыскача характеристикасы ...	3
1.1 Энергорайонның кыскача характеристикасы	3
1.2. Жылылык челтәре котельныйларының характеристикасы	3
1.3 Газ белән тәмин итү системасы	4
1.4 Районның су белән тәмин итү системасы	4
II. Гомуми нигезләмәләр	4
2.1 Планны гамәлгә кертү тәртибе, үзара хезмәттәшлекне һәм идарәне оештыру	6
2.2 План чараларын үтәүгә жәлеп ителгән көчләр һәм чаралар	7
2.3 Авыл (шәһәр) жирлекләре, идарә һәм оешмаларның бурычлары	8
III. Хәбәр итү һәм элементәне оештыру	9
IV. Матди-техник һәм финанс тәмин ителешен оештыру	9
V. Кышкы шартларда ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгән очракта халыкның тормыш-көнкүрешен тәмин итү.....	10
5.1 Гомуми нигезләмәләр.....	10
5.2 Халыкның тормыш-көнкүрешен тәмин итү буенча үткәрелә торган чаралар	12
5.3. Идарә органнарының әзерлеге	14
Гадәттән тыш хәлләр зоналарында халыкның беренчел тормыш-көнкүрешен тәмин итү нормалары һәм нормативлары	15
Кушымталар № 1 – 11	20

I. Районның ягулык-энергетика комплексының кыскача характеристикасы.

1.1 Энергорайонның кыскача характеристикасы

Районның энергия системасы икътисадның әйдәп баручы тармакларының берсе булып тора, район һәм торак пунктларның яшәешен тәмин итә, шулай ук авыл хужалыгы продуктларын, төзелеш материалларын житештерү һәм эшкәртү, нефть, газ чыгару һәм аларны ташу белән шөгылләнә.

Энергия системасы түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1 подстанция – 110/35/10 кВТ;

6 подстанция – 35/10 кВТ – Михайловка ав. янында,

Метрэй ав. янында,

Мөслим ав. янында,

Т.Табын ав. янында,

Октябрь ав. янында,

Үрәзмәт ав.янында

10/0.4 кВТ белән 305 «Сетевая компания» Әлмәт электр челтәрләренең КТП һәм 69 кулланучылар КТП файдаланган. Максималь куллану – 15 МВт, район буенча электр энергиясенә кытлык юк.

Барлығы электр энергиясе – 539.3 км ВЛ-10 кВТ;

- 486.0 км ВЛ-0.4 кВТ.

Тәүлек буге эшләүче диспетчерлык хезмәте бар (тел.-2-41-72). 2 кешедән торган оператив-күчмә бригада дежур тора, аңа УАЗ-3909 автомобиле беркетелгән. Вак аварияләр оператив-күчмә бригада көчләре белән бетерелә, Шактый зыян күргән очракта 6 кешедән торган оператив-эзләү бюросы жәлеп ителә. Авария-торгызу эшләрен башкару өчен резерв – авария запасы бар.

Мөслим районы электр челтәрләре (РЭЧ) ААЖ «Сетевая компания» Әлмәт электр челтәрләренең филиалы булып тора. Адрес: 423970, Мөслим ав., Кооператив ур., 224 йорт. Начальник РЭС начальнигы – Салимгәрәев Кәрим Сәетгәрәй улы, эш тел.- 2-47-72, өй тел. – 2-45-01, кесә тел.- 8-917-259-57-74.

1.2. Жылылык челтәре котельныйларының характеристикасы

	Котельныйларның суммар күрсәткечләре (барлығы 2 котельный һәм 1 ягулыклы, адреслар 5 нче кушымтада күрсәтелгән)	Искәрмә
Житештерүчәнлек (Гкал/сәг)	14.09 Гкал/сәг	
Казаннар	HP-20 – 2 шт. RS-D800ROSSEN -2шт КСТГ-50 – 1 шт. ERLPREX-2200 - 2 шт.	
Ягулык тибы	Газ (запас вариант – мазут)	
Торба биеклеге материалы	30 м. тимер	
Первсонал саны	2 — кот. (2 кв.кот. X 4 кеше = 8 кеше 1 авт.кот. X 1 кеше = 1 кеше) 1 — котельный начальнигы; Жылылык трассасын эксплуатацияләү һәм ремонтлау буенча 4 кеше, шуларның 1се мастер	

1.3 Газ белән тәмин итү системасы.

Табиғый газ белән тәмин итүче — "Татгазинвест" ЯАЖ, транспорт оешмасы – "Таттрансгаз" ЖЧЖ, аерым алганда, Мөслим муниципаль районы буенча — "Өлмәтгаз" эксплуатация-житештерү идарәсенен Мөслим РЭГСы (газ бүлү һәм газ куллану системаларын эксплуатацияләү). Районның газ хужалыгында 611 км дан артык газүткәргеч эксплуатацияләнә (шул исәптән 320 км түбән басымлы), 72 км газ регулятор пунктлары, 9 ГР, 16 ШП бар. 225 — коммуналь-көнкүреш, сәнэгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре, 5 — газ казаннары, 180 — ягулык, 8007 — фатирга газ кертелгән. Район буенча газ кертү дәрәжәсе — 100 %.

1.4 Районның су белән тәмин итү системасы

Мөслим муниципаль районының хужалык-эчә торган һәм янгынга каршы су белән тәмин итү чыганагы булып өске һәм жир асты сулары тора.

Су белән тәмин итүнең өске чыганакалары булып иң зур елгалар — Ык, Мәллә, Калмыя, Баланлы, Сарышлы, Сикия һәм 22 гидротехник корылма тора. Хәзерге вакытта районга тәүлегенә 3.5 мең кубометр эчәргә яраклы су бирелә. Су белән тәмин итү өчен 88 артезиан скважинасы жәлеп ителгән.

Район үзәге буенча Мөслимнең:

1 – су алу жайланмасы, 2 – 500 м³ сыешлык жыю сыешлыгы һәм 1 – 300 м³ башня суүткәргеч хужалыгы бар. Файдалануга тапшыру елы – 1996.

47,5–м³/сәг. гомуми житештерүчәнлегенә булган 6 скважина бар.

Су челтәре озынлыгы 49 км тәшкил итә, шул исәптән 13.6 км – тузган.

Мөслим торак пункты халкының һәм икътисад объектларының суга гомуми ихтыяжы тәүлегенә 750 куб. м тәшкил итә, шуларның 650 куб метры-халыкка, 100 куб.м организация һәм учреждениеләргә куллана (жәй көне бакчаларга су сибү ихтыяжы икеләтә арта).

Торак фондны су белән тәмин итү 100% тәшкил итә.

II. Гомуми нигезләмәләр

Функциональ туктау – энергия житештерү һәм тапшыруның технологик процессына йогынты ясамаган биналарга, корылмаларга, жиһазларга, шул исәптән резервка һәм ярдәмчегә, электр тапшыру линияләренә зыян китерү.

Технологик баш тарту – жиһазларның эшкә яраклылыгын мәжбүри өзеп кую яки чикләү, электр станциясе, жылылык чыганагы яки электр подстанциясе биналарына, корылмаларына зыян китерү, әгәр алар авария билгеләрен үз эченә алмаса, кулланучыларга жылылык һәм электр энергиясен житештерү һәм тапшыру технологияләрен бозуга китергән зыян.

Авария – жылылык энергетикасы һәм торак өлкәсендә хокук бозу-торак-коммуналь хужалык өлкәсендә һәлакәтләр, янгынар, стихияле һәм экологик бәла-казалар, эпидемияләр, шулай ук башка сәбәпләр аркасында кеше корбаннары, тән жәрэхәте һәм агулану, Биосфера зарарлану, жиһазларга зыян китерү, биналар жимерелү, шактый матди зыян китергән.

Гадәттән тыш хәл – Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының аерым территориясендә (территориясендә) куркыныч табигый күренеш яки табигый бәла-каза нәтижәсендә килеп туган хәл, ул кеше корбаннарына, кешеләр сәламәтлегенә зыян китерергә, матди югалтулар һәм халыкның тормыш-көнкүреше шартларын бозарга мөмкин.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү – кешеләр гомерен һәм сәламәтлеген саклауга, матди югалтуларны киметүгә, шулай ук гадәттән тыш хәлләр зоналарын локальләштерүгә юнәлдерелгән электр, жылылык энергиясе, газ, су

белән тәэмин итүне туктату белән бәйлә табигы һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә үткәрелә торган авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр.

Гадәттән тыш хәл зонасы – гадәттән тыш хәл булган территория (территория участогы).

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының ягулык-энергетика комплексы предприятиеләрендә һәм торак-коммуналь хужалыгында кышкы чорда авария хәлләрен бетерү буенча үзара хезмәттәшлек планы – **гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычын мөмкин кадәр киметүгә, нәтижәләренә йомшартуга юнәлдерелгән, шулай ук гадәттән тыш хәл зонасында калган кешеләрнең гомерен һәм сәламәтлеген саклау һәм коткару, электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итүне туктату белән бәйлә гадәттән тыш хәл нәтижәләрен бетерү һәм матди югалтуларны киметүгә юнәлтелгән алдан үткәрелә торган оештыру һәм гамәли чаралар комплексы. План халыкка һәм икътисад объектларында электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итүне туктату белән бәйлә гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда идарә органнары, көч һәм чараларның эш гамәлләрен яктырту белән район дәрәжәсендә эшләнә. (Согласно гл. 3 ст.14 Федерального закона № 68-ФЗ от 21.12.1994 г.).**

Әлеге План шушы планны гамәлгә керткәндә гамәли чараларны үтәүгә жәлеп ителә торган оешма, учреждение һәм предприятие житәкчеләренең жаваплылыгын билгели, алар алдында торган бурычларны, шулай ук буйсынудагы көчләренә һәм чараларны жәлеп итү тәртибен билгели **(Согласно гл.7 ст.28 Федерального закона № 68-ФЗ от 21.12.1994 г.; Кодекса РФ об административном правонарушении ст.20.6 в редакции Федерального закона от 22.06.2007 г. № 116-ФЗ)**

Мөслим муниципаль районының ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә авария хәлләрен бетерү буенча үзара хезмәттәшлек планы муниципаль районның Гадәттән тыш хәлләр һәм янғын куркынычсызлыгы комиссиясе рәисе тарафыннан раслана һәм аңа кагылышлы барлык оешмалар һәм учреждениеләр тарафыннан үтәлгә тиеш **(1994 ел, 21 декабрьдә чыккан 68-ФЗ номерлы Федераль законның 7 бүлек 28 ст. нигезендә)**

2.1 Планны гамәлгә кертү тәртибе, үзара хезмәттәшлекне һәм идарәне оештыру

Үзара хезмәттәшлек планы Татарстан Республикасы Гидрометеорология һәм әйләнә-тирә мохитне мониторинглау идарәсе фаразлары, Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр эшләре буенча оператив дежурлык министрлыгынан килгән оператив мәгълүматлар нигезендә гамәлгә кертелгә мөмкин.

Әлеге план район күләмендә район көчләрен һәм чараларын жәлеп итәргә кирәк булган очракларда гадәттән тыш хәлләренә кисәтү һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү рәисләре үтенече белән гадәттән тыш хәлләренә кисәтү һәм янғын куркынычсызлыгын тәэмин итү рәисе карары белән, ул

булмаганда – гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү рәисе вазифаларын башкаручы тарафыннан кертелә. Килеп туган хәлгә карап, Татарстан республикасы МЧСына мәжбүри рәвештә хәбәр ителеп, план тулысынча яисә аның аерым элементлары гына кертелергә мөмкин.

Муниципаль районның КЧСПБ рәисе Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Мөслим муниципаль районы буенча идарәсе башлыгы яисә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясенә кергән вазыйфаи затлар аша ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлыгына, оператив штабка районда чаралар үткөрү барышы, килеп туган хәл, эшкә жәлеп ителгән көч һәм чараларның саны һәм күрелә торган чаралар турында даими хәбәр итүне оештыра. Районда кышкы чорда электр һәм жылылык белән тәмин итүне туктатканда мәжбүри күчерелгән халыкны урнаштыруны оештыру өчен резерв торак фондының исәп - хисабы алдан әзерләнә (8 нче кушымта).

Жирле дәрәжәдә планны гамәлгә кертү алгоритмы аерым план белән эшләнгән (2 нче кушымта). Мөслим муниципаль районының ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә аварияләрне ликвидацияләгәндә үзара хезмәттәшлек итү тәртибе расланган (Критик мөһим объектларны сакланганлыкны арттыру планы).

Килеп туган бәла-казаларда идарә органнары гамәлләрен, көч һәм чараларын координацияләү, рекогносцировка уздыру, мәгълүмат жыю һәм хәлне бәяләү торышын районның КЧСПБ тапшыру өчен, учреждение, оешмалар һәм УГОЧС оператив группалары жибәрелергә мөмкин (9 нчы кушымта).

Авария (гадәттән тыш хәлләр) масштабына карап, план буенча чараларны үтәүгә жәлеп ителгән район учреждениеләре һәм оешмалары көчләре һәм чаралары белән үзара идарә итүне оештыру, шулай ук гадәттән тыш хәлгә йогынты ясауның оперативлыгын һәм нәтижәлелеген арттыру максатыннан, районның гадәттән тыш хәлләр министрлыгы каршында эшче төркем төзелә, аның составын районның КЧСПБ рәисе билгели.

Эш төркеме составына буйсынудагы структуралы бүлекчәләргә башлангыч боерык бирү һәм КЧСПБ рәисенә карарлар кабул итү өчен тәкъдимнәр әзерләү вәкаләтләре бирелгән район предприятие, оешма һәм учреждение житекчелек составының вазифаи затлары керә.

Эшче төркем түбәндәге бурычларны үти:

– план буенча чараларны үтәүгә жәлеп ителә торган район предприятиеләре һәм оешмалары көчләрен һәм чараларын әзерлеккә китерү;

– районның КЧСПБ рәисе тарафыннан торак массивларга һәм икътисад объектларына электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итүне туктату белән бәйле табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр шартларында

чараларны үтәүгә карата карар кабул итү өчен тәкъдимнәр әзерләү;

– билгеләнгән тәртиптә үзара, югарыда торучы һәм буйсынудагы идарә органнары арасында мәгълүмат жыю һәм алмашу;

– халыкка, жирле үзидарә органнарына, учреждениеләрнең һәм оешмаларның дежур диспетчерлык хезмәтләренә, халыкның тормыш эшчәнлегенә объектларының нормаль эшенә һәм районда килеп туган хәлдәге икътисад объектларының эшләвенә йогынты ясый торган табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр турында үз вакытында хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү;

– үзара эшчәнлек планы буенча чараларны үтәүгә жәлеп ителгән предприятие һәм оешмаларның көчләрен һәм чараларын координацияләү;

– чаралар үтәлеше буенча районның КЧСПБ рәисе карарын (күрсәтмәсен) үтәүне контрольдә тоту.

2.2 План чараларын үтәүгә жәлеп ителгән көчләр һәм чаралар

Электр, жылылык энергиясе, газ һәм су белән тәэмин итүне туктату белән бәйле гадәттән тыш хәлләрнең нәтижеләрен бетерүгә, шулай ук яшәүне тәэмин итү мәсьәләләрен хәл итү өчен, түбәндәге структур бүлекчәләр, көч һәм чаралар жәлеп ителә:

ТР ГХМ Мөслим муниципаль районы буенча идарәсе ;

«Мөслим инженерлык челтәрләре» АЖ;

«Мөслим районы «Дуслык» идарә компаниясе» ЖЧЖ;

Мөслим үзәк район хастаханәсе;

ТР Мөслим Эчке эшләр министрлыгы;

Мөслим «Сәүдә йорты» КЖ ;

«Әлмәтгаз» эксплуатация-житештерү идарәсе РЭГС»;

«Сетевая компания» ААЖ Әлмәт электр челтәрләре.

Көч һәм чаралар тиешле житәкчеләр карары нигезендә жәлеп ителә. Жәлеп ителә торган көчләр һәм чаралар саны фаразлардан һәм реаль килеп туган хәлдән, шулай ук башкарыла торган бурычлар күләменнән чыгып билгеләнә.

Авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне башкару өчен түбәндә күрсәтелгән көчләр һәм чаралар жәлеп ителә, кирәк булганда район

дәрәжәсендәге көчләр һәм чаралар кулланыла.

Көч һәм чараларны жәлеп итү районның КЧСПБ рәйсе карары буенча, элек эшләнгән оператив планнар нигезендә, электр, жылылык энергиясе, газ һәм су белән тәмин итү булмаган чорда килеп туган хәл һәм хәл ителә торган бурычлар күләменнән чыгып башкарыла.

«Мөслим инженерлык челтәре» АО гадәттән тыш хәлләрне ликвидацияләү өчен 24 кеше һәм 13 берәмлек техникадан торган, шулай ук 14 кеше һәм 6 берәмлек техникадан торган югары дәрәжәдә эзер суүткәргеч һәм канализация челтәре командасы бар.

РЭСда – 10 кеше һәм 5 берәмлек техника.

РЭГХ ЭПУ «Әлмәтгаз» да – 20кеше һәм 7 берәмлек техника.

2.3 Авыл (шәһәр) жирлекләре, идарә һәм оешмаларның бурычлары

Район авыл (шәһәр) жирлекләрендә, идарәләрендә һәм оешмаларында көндәлек эшчәнлек алып барганда түбәндәге өстенлекле чаралар үткәрелә:

- мөмкин булган аварияләр зоналарынан халыкны эвакуацияләү буенча чараларны планлаштыру;
- матди чараларны чыгару буенча чараларны планлаштыру;
- аварияләрне кисәтү буенча планлы ремонт эшләре үткәрү;
- матди-техник чаралар запасларын булдыру;
- кирәкле финанс ресурсларын булдыру
- тереклекне тәмин итү объектларында террор актлары үткәрү куркынычын киметүгә юнәлтелгән эшләр үткәрү;
- норматив хокукый документларны бастырып чыгару;
- авария хәлендәге хәлләрне бетерү буенча планнарны үтәүгә жәлеп ителә торган көчләрнең һәм чараларның эзерлеген тикшерү;
- авария булырга мөмкин булган участокларны фаразлау;
- авария нәтижәләрен кисәтү һәм бетерү буенча чараларны планлаштыру;
- тормыш тәмин итү системаларының төзеклегенә контроль оештыру;
- инженерлык корылмаларының торышын контрольдә тотуны оештыру;
- халыкка мәгълүмат бирүне оештыру.
- мәжбүри күченеп китәргә мәжбүр булган халыкны урнаштыруны оештыру өчен резерв торак фонды исәбе аныклана.

Әлеге чаралар халыкка һәм район икътисады объектларына электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итүне туктату белән бәйле гадәттән тыш

хәлләр килеп чыгу куркынычын киметүгә юнәлдерелгән.

Электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итүне туктату белән бәйле авария (гадәттән тыш хәл) барлыкка килү янаганда (барлыкка килгәндә), РФ Хөкүмәтенең 2003 елның 30 декабрендәге 794 номерлы карары белән расланган "Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы турында Нигезләмә" нигезендә "Югары эзерлек" яки "Гадәттән тыш хәл" режимы кертелә ала.

Теге яки бу режимны кертүгә сигнал алганда, авыл (шәһәр) жирлекләре, идарә һәм оешмалар житәкчеләре үзләренең элек эшләнгән оператив планнарына таянып, түбәндәгеләргә аерым игътибар биреп эшләргә тиеш:

- үз вакытында мәгълүматны структур бүлекчәләргә житкерү;
- планлаштырылган көч һәм чараларны үз вакытында бүлеп бирү;
- житәкчелек составының тәүлек буе кизү торуын оештыру;
- Районның Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясенә караган эшче төркем составына вакытында килеп житү (кирәк булганда);
- план буенча чараларны үтәүгә жәлеп ителә торган учреждениеләрнең һәм оешмаларның дежур-диспетчерлык хезмәтләре арасында үзара хезмәттәшлекне һәм мәгълүмат алмашуны оештыру;
- Районның гадәттән тыш хәлләр һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе рәисенең һәм эшче төркем карарларының тайпылышсыз үтәлеше;
- башкарылган чаралар һәм жәлеп ителгән көчләр һәм чаралар турында эш төркеменә үз вакытында доклад тәкъдим итү.

Кирәк булганда, үз эшчәнлегенең юнәлеше буенча сорауларны хәл итү өчен турыдан-туры халыкка электр, жылылык энергиясе, газ һәм су белән тәмин итүне туктату белән бәйле гадәттән тыш хәлләр килеп туган урыннарда һәм икътисад объектларына, комитетлардан, идарәләрдән һәм оешмалардан оператив төркемнәр жибәрелә.

Ш. Хәбәр итү һәм элементне оештыру

План буенча чараларны үтәүгә жәлеп ителә торган район, предприятие һәм оешмаларның КЧСПБ Эшче төркеменә хәбәр итү Хәбәр итү схемасы нигезендә, Мөслим муниципаль районы буенча гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы идарәсе каршындагы элемент хезмәте, ОДС аша оештырыла.

Элемент чаралары планы буенча эшләрне башкарган катнашучы көчләргә тәмин итү гамәлгә ашырыла:

Мөслим ИРЦ һәм ТР ЭЭМ бүлегенең радиотрансляцион чөптәреннән мобил тавыш бирү жайланмалары белән;

– жәлеп ителә торган вазыйфаи затларның мобиль һәм кирәк булган радиостанцияләре һәм ведомство радиоэлементә чаралары.

Чыбыклы элементә һәм хәбәр итү чаралары сафтан чыкканда хәбәр итү һәм сөйләшүләр алып бару тапшыргычы РУЭСта булган "Волна" ТР Элементә министрлығының радио челтәрен кулланып оештырыла. Диспетчеры Лаешта урнашкан төп станциядә – 8-278-2-11-14 телефоны, 2-10-08.

IV. Матди-техник һәм финанс тээмин ителешен оештыру

Электр һәм жылылык энергиясе, газ бирүне туктатуга бәйле авария-торгызу һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен жәлеп ителә торган көчләрне һәм чараларны матди-техник яктан тээмин итү – Татарстан Республикасының тиешле министрлыклары, «Челтәр компаниясе» ААЖ Әлмәт электр челтәрләре, «Әлмәтгаз» ЭПУ һәм «Татсельжилкомхоз» ААЖ, шулай ук территорияләрендә гадәттән тыш хәл килеп чыккан оешмалар тарафыннан РФ Хөкүмәтенең **2003 елның 30 декабрдәгә 794 номерлы карары (34 ст.) белән расланган «РСЧС турында нигезләмәләр», 2008 елның 4 февралдәгә 61 номерлы карары белән расланган «ТСЧС турында Нигезләмәләр» (29 ст .); Федераль законның 21.12.1994 ел, № 68(28 ст.7) нигезендә оештырыла.**

Азык-төлек һәм кайнар аш белән тээмин итүне, шулай ук зыян күргән халыкны медицина белән тээмин итүне оештыру «Мөслим «Сәүдә йорты» һәм Мөслим РҮХ нә йөкләнгән.

Аварияләр һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү өчен түбәндәгеләр кулланыла:

– табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен Муниципаль район Башкарма комитеты житәкчесе карары нигезендә булдырыла торган муниципаль районның матди чаралары резервы;

– гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен матди чараларның объект резервлары. Мөслим муниципаль районының ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә кышкы чорда аварияләрне һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларын финанс ягыннан тээмин итү, беренче чиратта, эксплуатацияләүче оешмалар һәм предприятиеләрнең үзләре тарафыннан тормышка ашырыла. Финанс чаралары житмәгәндә, финанслау РФ Хөкүмәтенең **2003 елның 30 декабрдәгә 794 номерлы карары белән расланган «РСЧС турында Нигезләмәләр» (34 ст.), 2008 елның 4 февралдәгә 61 номерлы карары белән расланган « ТСЧС турында Нигезләмәләр» (29 ст.)** нигезендә муниципаль район бюджетында каралган чаралар хисабына башкарыла.

V. Кышкы шартларда ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгән очракта халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү

Мөслим муниципаль районының ягулык энергетика комплексы һәм торак коммуналь хужалык предприятиеләрендә авария хәле туган очракта ТСЧС жирле звеноның җаваплы һәм төп бурычларыннан берсе булып халыкның беренчел тормыш-көнкүрешен тәэмин итү тора.

Халыкның беренчел тормыш-көнкүрешен тәэмин итү буенча бурычларны хәл иткәндә төп көчләр һәм чаралар булып махсус бүлөп бирелгән һәм эзерлекле идарә органнары, тиешле министрлык, ведомство, оешма һәм предприятие белгечләре, шулай ук мөслим муниципаль районы территориясендә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итүне оештыру өчен җаваплы һәм үз эшчәнлеген алып баручы жирле үзидарә органнары вәкилләре дә тора.

5.1 Гомуми нигезләмәләр

Халыкның яшәешен тәэмин итү системасы - халыкның тормыш-көнкүреше өчен шартлар тудыручы һәм аларга ярдәм итүче идарә органнары, оешмалар, учреждениеләр, предприятиеләр һәм аларның элементләре берләшмәсе. Тормыш белән тәэмин итү системасы халык өчен аның тиешле төрләрен тормышка ашыручы ярдәмче системалардан тора.

Халыкның гадәттән тыш хәлләрдә яшәешен тәэмин итү – гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең Бердәм дөүләт системасы (РСЧС) көчләре һәм чаралары белән гадәттән тыш хәлләр зоналарында, аларны эвакуацияләү маршрутларында һәм билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган Гадәттән тыш хәл шартлары өчен эвакуацияләнгән нормалар һәм нормативлар буенча эвакуацияләнгән урыннарда кешеләр тормышын саклау һәм саклау өчен минималь кирәкле шартлар тудыруга һәм ярдәм итүгә юнәлтелгән чаралар җыелмасы.

Халыкның гадәттән тыш хәлләрдә беренчел ихтыяжлары – гадәттән тыш хәлләрдә яшәүне һәм кешеләр сәламәтлеген саклау өчен кирәк булган тормыш өчен бик мөһим матди чаралар һәм хезмәт күрсәтүләрнең минималь җыелмасы һәм күләме.

Гадәттән тыш хәл зонасында халыкны беренчел тормыш белән тәэмин итү - гадәттән тыш хәл зонасында халыкның беренчел ихтыяжларын вакытында канәгатьләндерү.

Гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү белән идарә итү - Халыкны һәм территорияләре гадәттән тыш хәлләрдән яклау, гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү системасын һәм системаларын алдан әзерләү, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы янаганнан яки факт килеп чыкканнан соң турыдан-туры халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү процессы белән оператив идарә итү өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә махсус вәкаләтле барлык дәрәжәдәге жирле үзидарә органнарында башкарма хакимият тарафыннан гамәлгә ашыру.

Гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү системасын әзерләү - гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр эшләре буенча идарәнең даими эшләүче органнары тарафыннан гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү системасының ышанычлылыгын һәм тотрыклылыгын арттыру буенча чаралар комплексын планлаштыру һәм үткәру.

Гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итүче көчләр- гадәттән тыш хәлләр зоналарында халыкка төрле тормыш тәэмин итү төрләрен тәэмин итә торган бүлекчәләр һәм берләшмәләр.

Гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү өчен матди ресурслар резервы - гадәттән тыш хәлдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү өчен алдан ук туплана торган матди чаралар запасы.

Гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү системасының тотрыклылыгы күрсәткече - гадәттән тыш хәл чыганагының зарар китерә торган факторларының гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканчыга кадәр аның мөмкинлекләренә йогынтысын ясаганнан соң, аның алдында торган бурычларны үтәү буенча халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү системасы мөмкинлекләренең мөнәсәбәте.

5.2 Халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү буенча үткәрелә торган чаралар

Оперативная группа в составе представителей УМЧС района, топливно-энергетического комплекса и жилищно-коммунального хозяйства приступает к работе и выполняет следующие задачи:

– авария булган зонага элэгүче идарә органнарына, персоналга һәм халыкка үз вакытында хәбәр итә;

– авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәрүне оештыра, гадәттән тыш хәл нәтижеләрен бар яклап бетерүне тәэмин итә;

– медицина учреждениеләрендә булган авыруларга ярдәм һәм кирәк булганда, аларны башка медицина оешмаларына эвакуацияләүне оештыра;

– халыкны эчә торган су белән тәэмин итүдә, жылытуда һәм кирәк булганда кайнар ризык белән тәэмин итүдә ярдәм күрсәтүне оештыра;

– зыян күргән халыкны жылытыла торган биналарда (ижтимагый биналар, бүлмэләр) вакытлыча урнаштыруны башкара.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча бурычны ике этапта башкарырга:

1 этап: «югары эзерлек» режимында

Идарә органнары, көч һәм чаралар өчен югары эзерлек режимы ведомство карамагындагы территорияләрдә житештерү-сәнәгать, гидрометеорология торышы начарайган очракта, гадәттән тыш хәл килеп чыгу ихтималы турында фараз алынган очракта кертелә.

Түбәндәге чаралар үтәлә:

1. Ачыклык кертелә:

Гадәттән тыш хәл житү вакыты, характеры һәм масштабы, аның таралырга мөмкин булган зоналары чикләре;

гадәттән тыш хәл зонасына эләгергә мөмкин булган халык саны һәм аның беренче чиратта тормыш тәмин итү продукциясенә (хезмәт күрсәтүләргә) ихтыяжлары күләме;

гадәттән тыш хәл зонасында калырга һәм үз эшчәнлеген туктатырга мөмкин булган предприятиеләр, тереклек тәмин итү системасы объектлары саны;

халыкның продукциягә һәм халыкның тормыш-көнкүрешен тәмин итү хезмәтләренә ихтыяжларын канәгатьләндерү мөмкинлеге, шул исәптән продукция запаслары һәм матди ресурслар хисабына да;

халыкның тормыш-көнкүрешен беренчел тәмин итүне оештыру буенча чаралар;

формированиеләр тереклекне тәмин итү продукциясе белән тәмин ителәчәк базалар һәм складлар;

тереклек итү өчен кирәкле продукцияоэрне китерү өчен кирәк булган транспорт саны һәм аларны алуға гаризалар язу.

торыш-көнкүрешне тәмин итү продукциясенә базаларда һәм складларда булуын бәялиләр, аларны бәла-каза зоналарына һәм эвакуация районнарына илтү юлларын, ысулларын һәм вакытын билгелиләр.

2. Авария-торгызу һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен штаттан тыш авария-коткару һәм авария-коткару формированиеләренә көчләр һәм чараларын эзерлеккә китерү турында күрсәтмәләр бирелә.

3. Гадэттэн тыш хэл характерына карац, яшэешне тээмин итүнең өстенлекле төрлөре билгеләнә.

4. Энергия һәм жылылык белән тээмин итү, су белән тээмин итү кагыйдэләрен бозган очракта, тереклекне тээмин итү системасы предприятиеләренең һәм объектларының тотрыклы эшен тээмин итү буенча чаралар күрелә.

5. Гадэттэн тыш хэл килеп туган очракта сак астына алынырга тиешле тормыш тээмин итү системасы предприятиеләренең өстәмә исемлеге төзелә һәм хокук саклау органнары белән килештерелә.

Районнарда халыкны эвакуацияләү мөмкинлеге турында мәгълүмат алганда, эвакуация турында аныкыйлар:

торақ пунктларның торақ фонды торышы һәм аларның эвакуацияләнгән халыкны кабул итүгә эзерлек дәрәжәсе;

су чыганакалары һәм су белән тээмин итү системалары һәм аларның мөмкинлекләре торышы;

жәмәгать туклануы һәм сәүдә пунктларының торышы, аларның житештерү куәтләре

энергия һәм ягулык белән тээмин итү, кирәкле коммуналь - көнкүреш хезмәтләре күрсәтү, медицина хезмәте күрсәтү мөмкинлекләре.

Район участкаларында торақ фонд халкын эвакуацияләү житәрлек булмаган очракта, идарә органнары вакытлыча шәһәрчәкләр (палаткалар, жыелма яки күчмә йортлар) төзү урыннарын билгелиләр һәм аларның халкын беренчел тормыш белән тээмин итүне оештыру буенча чаралар күреләр.

2 этап: «Гадэттэн тыш хэл» режимында»

Ягулык-энергетика комплексы һәм торақ-коммуналь хужалык предприятиеләрендә гадэттэн тыш хэл турында сигнал алганда түбәндәге чаралар үткәрелә:

ведомство, предприятие, учреждение һәм оешма житәкчеләренә алдан билгеләнгән хәбәр итү схемасы буенча хәбәр итү оештырыла;

гадэттэн тыш хэл зонасында тереклекне тээмин итү системасы предприятиеләренә һәм объектларына зыян күләмен бәяләү үткәрелә;

гадэттэн тыш хэл зонасына даими эзерлек һәм штаттан тыш авария-коткару формированиеләренең көчләрен һәм чараларын күрсәтү турында күрсәтмәләр бирелә;

зыян күргән халык санын аныкыйлар һәм аларны сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләренә беркетәләр;

эвакуация кабул итү комиссиясе вәкилләре белән берлектә зыян күргән халыкны жәмәгать биналарында кабул итү һәм урнаштыру буенча чаралар тормышка ашырыла, ә алар житәрлек дәрәжәдә булмаганда, вакытлы шәһәрчәкләр төзүне оештырыла;

зыян күргән халыкны (исемлекләре, талоннары яки тәэмин итүне оештыруның башка формалары буенча) тәэмин итү тәртибе билгеләнә;

су, азык-төлек сыйфатын контрольдә тоту оештырыла;

эвакуацияләнгән торган халыкны урнаштыру урыннарына тереклекне тәэмин итү продукциясен китерү буенча чаралар күрелә;

торак йортлар һәм дәүләт учреждениеләре сак астына алына

Халыкны чыгару жәмәгать кулланышындагы транспорт хәрәкәте маршрутлары, шулай ук катнаш юл белән – автомобиль транспорты, электр транспорты һәм жәяүле тәртип буенча башкарыла.

Транспорт бүлеп бирү турындагы боерыкны Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе рәисе бирә.

Авария беткәннән соң эвакуацияләнгән халык даими яшәү урыннарына кайта.

5.3. Идарә органнарының әзерлегә

Идарә органнары әзерлегенәң төп күрсәткече булып житәкче (карау кабул итүче зат) халыкны бәла-каза зоналарынан коткару, эвакуацияләү, медицина ярдәме күрсәтү һәм халыкны продукция белән тәэмин итү эшләрен оештыру вакыты тора.

Житәкчегә әлегә чараларны оештыруга карау кабул итәргә тиешле вакыт аралыгы түбәндәге өлешләргә үз эченә ала:

разведка (инженерлык, радиацион, химик, тыл, медицина) үткәргә һәм гадәттән тыш хәл зонасында вәзгыятьне бәяләүгә вакыт;

гадәттән тыш хәл зонасында халыкны коткару, эвакуацияләү һәм тормыш белән тәэмин итүне оештыру буенча чаралар үткәргә бурычларны ачыклауга һәм караулар эшләүгә вакыт;

авария-коткару эшлэрен оештыру, эвакуациялэу, медицина ярдэме күрсэтү өчен һәм зыян күргән халыкка гадэттән тыш хэл зонасында, эвакуация маршрутларында һәм вакытлыча күчерү участокларында тиешле көчлэрне һәм чараларны күрсэтү һәм жәелдерүгә вакыт.

Бу чор житәкченең гадэттән тыш хэл килеп чыгу турында мәгълүмат алу вакытыннан башкарыла.

Бу очракта идарэ органнарының бурычы - кешелэрне коткару буенча санап кителгән чараларны һәм аларның барлык төрлэрен оештыруда вакытны кыскарту хисабына үлем очракларын киметү.

Бәла-каза зоналарында тормыш белән тээмин итү системасы объектларында һәм предприятиеләрдә беренчел авария-торгызу эшлэренә эзерлекне бәялэу кирәкле көчлэрнең һәм матди-техник ресурсларның запасларының булу-булмавын бәялэдән гыйбарэт. Гадэттән тыш хэллэр зоналарында халыкның тормыш-көнкүрешен тээмин итү системасы предприятиеләрендә һәм объектларында беренчел авария-торгызу эшлэре исемлеге, аларның күләме, кирәкле көчлэр һәм чаралар гадэттән тыш хэллэр зоналарының масштаблары һәм чикләре турындагы фараз нигезендә билгеләнә.

Мөслим муниципаль районының ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә булган аварияләрдә зыян күргән халыкның тормыш-көнкүрешен тээмин итү буенча чаралар үткэрү өчен жаваплылык кышкы чорда Мөслим муниципаль районының гадэттән тыш хэллэрне кисэтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тээмин итү комиссиясенә йөкләнгән.

Мөслим муниципаль берәмлегенең зыян күргән халык ихтыяжларын тээмин итүгә эзерлеге түбәндәгедән бәяләнә:

бу территориядә булган торак пунктларында матди чаралар запасы, продуктлар, товарлар, төрле билгеләнештәге мөлкәт буенча.

элегә территориядәге предприятиеләрдә туклану продуктары, азык-төлек чималы житештерүнең тәүлеклек күләме буенча;

һәр төр тереклек белән тээмин итүче эзерлекле, эшкә жәлеп ителә торган белгечлэр саны буенча;

халыкның тормыш-көнкүрешен тээмин итүче мобиль техник чаралар булуы буенча;

элеге территориягэ урнаштырылырга һәм барлык кирәкле әйберләр белән тәмин ителергә мөмкин булган зыян күргән халык саны буенча;

бу территориядә стационар дөвалау оешмаларының булуы һәм мөмкинлекләре буенча;

барлык төр транспортлы эш өчен транспортларның булуы буенча.

Гадәттән тыш хәлләр зоналарында халыкның беренчел тормыш-көнүрешен тәмин итү нормалары һәм нормативлары.

Халыкны төп азык-төлек белән тәмин итү нормалары

№	Азык-төлек исеме	Үлчәү берәмлеге	Күләм
1	Икмәк һәм икмәк-күмәч әйберләре	г/кешегә тәүл.	0,47
2	Ярма һәм макарон әйберләре	г/кешегә тәүл.	0,05
3	Сөт һәм сөт продуктлары	г/кешегә тәүл.	0,98
4	Ит консервалары	г/кешегә тәүл.	0,25
5	Ит һәм үсемлек консервалары	г/кешегә тәүл.	0,5
6	Йомырка	г/кешегә тәүл.	0,7
7	Ит	г/кешегә тәүл.	0,21
8	Үсемлек мае	г/кешегә тәүл.	0,026
9	Шикәр	г/кешегә тәүл.	0,094
10	Тоз	г/кешегә тәүл.	0,02
11	Чәй	г/кешегә тәүл.	0,002
12	Бәрәңге, яшелчә һәм жиләк-жимеш	г/кешегә тәүл.	0,555
13	Шикәр-рафинад	г/кешегә тәүл.	0,135
14	Сыер мае	г/кешегә тәүл.	0,03
15	Коры сөт катнашмалары	г/кешегә тәүл.	0,125

№	Азык-төлөк исеме	Үлчөү берэмлеге	Күлөм
16	Балалар өчөн ит консервалары	г/кешегә тәүл.	0,1
17	Жиләк-жимеш, яшелчә пюрелары	г/кешегә тәүл.	0,25
18	Балалар туклану өчөн жиләк-жимеш соклары	г/кешегә тәүл.	0,25
20	Шырпы	кап/кешегә тәүл.	1

Азык-төлөк составы нормалар буенча үз эченә ала:

аксым – 63 г (калориянең 10% ы);

майлар – 62 г (калориянең 23% ы);

углеводлар – 410 г (калориянең 67% ы).

Тәүлеклек рационның калориялелеге – 2522 ккал.

Гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә зыян күргән халыкка ярдәм күрсәтү өчөн таләп ителә торган төп туклану продуктларына ихтыяжны исәпләү:

Азык-төлөк исеме	Үлчөү бер.	Тәүлегенә кешегә куллану нормасы	Зыян күргән кеше саны	
1. Коры-сары				
Ит консервалары	кг	0,25	600	1050
Ит һәм үсемлек консервалары	кг	0,5	600	2100
Сахар рафинад	кг	0,135	600	567
Чәй	кг	0,002	600	8,4
2. Азык-төлөк продуктлары				
Ит	кг	0,21	600	882
Сыр мае	кг	0,03	600	126

Азык-төлөк исеме	Үл-чөү бер.	Тәүлегенә кешегә куллану нормасы	1	Зыян күргән кеше саны	
Көнбагыш мае	кг	0,026		600	109,2
Шикәр	кг	0,094		600	394,8
Тоз	кг	0,02		600	84
Икмәк һәм икмәк-күмәч әйберләре	кг	0,47		600	1974
Ярма һәм макарон әйберләре	кг	0,05		600	210
Бәрәңге, яшелчә һәм жиләк-жимеш	кг	0,555		600	2331
Сөт һәм сөт продуктары	кг	0,98		600	4116
Йомырка	шт	0,7		600	2940
Кер сабыны	кг	0,005		600	21
3. Балалар өчен туклану азык-төлөгө					
Коры сөт катнашмалары	кг	0,125		60	525
Балалар өчен ит консервлары	кг	0,1		60	42
Жиләк-жимеш һәм яшелчә пюрелары	кг	0,25		60	105
Балалар туклану өчен жиләк-жимеш соклары	кг	0,25		60	105
4. Су белән тәмин итү					
Хужалык-эчү ихтыяжларга	л/кеше	240		600	1008000
(5 тәүлектән артык түгел)	л/кеше	10		600	42000

Халыкны су белән тээмин итү нормалары

Су куллану төре	Су белән тээмин итү нормалары, (дм куб/кеше-тәүлек) режимнар өчен		
	I	II	III
1. Эчемлек	2,5/5,0		
2. Ризык әзерләү, юу	-	7,5	
шул исәптән:			
- ашарга пешерү һәм ашханә савыт-сабасын юу		3,5	
- шәхси савыт-саба юу		1,0	
- бит һәм кулларны юу		3,0	
3. Кешенең санитар - гигиеник ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм бинаның санитар – гигиена халәтен тээмин итү	-	-	21,0
Барлығы	2,5 / 5,0	10,0 / 12,5	31,0 / 33,5

Искәrmә:

1. Санаучыда өлкән халык һәм яшүсмерләр өчен (14 яшьтән һәм аннан өлкәнрәк), ә ваклаучыда – 1 яшьтән алып 14 яшькә кадәрге балалар һәм имезүче аналар өчен су белән тээмин итү нормалары күрсәтелгән.

2. Су белән тээмин итү нормалары II климат зонасы өчен бирелгән. I зона өчен норма 1,3 коэффициентына, ә III зона өчен 1,6 коэффициентына тапкырлана.

3. Климат зонасына һәм су белән тээмин итү режимына бәйсез булган дөвалау учреждениесендәге һәр авыручыга карата дөвалау ихтыяжлары өчен таблицада китерелгән нормалар тәүлегенә 5 дм Кубка арта.

4. Төрле категориядәге эш башкаручы кешеләргә эчә торган норманы түбәндәге таблицада китерелгән коэффициентларга тапкырлыйлар:

Эш категориясе	Коэффициент
Жиңел – I	1,125
Уртача авырлыктагы – II	1,250

Па	1,330
Пб	1,540
Авыр – Ш	1,750

5. Тәүлекнең зур өлешен югары температуралы бинада булган кешеләргә су белән тәэмин итү нормасын түбәндәге таблицада китерелгән коэффициентларга тапкырлыйлар:

Бинадагы һава температурасы, градусы	Коэффициент
20-22	1,00
25	1,35
30	2,30
35	3,35
37	4,00

РЗ ТСЧС көчләрен һәм зыян күргән халыкны тәэмин итү өчен билгеләнгән азык-төлек товарлары өстәмә кулинар эшкәртүдән башка кулланырга яраклы булырга, саклау вакытының Озак вакытка һәм саклау тарасы беренче категориядән ким булмаса тиеш.

Зыян күргән халык өчен иң кирәкле товарлар исемлегендә киём-салым, аяк киеме, савыт-саба, тукумалар, галантерия эйберләре һәм башка сәнәгать товарлары булырга тиеш.

Зыян күрүче халыкка бирү өчен тәкъдим ителә торган өске киём, эчке киём һәм аяк киеме комплектлары.

Сезон исеме (ел фасылы)	Ир-атларга		Хатын-кызларга	
	Өске киём, эчке киём һәм аяк киеме исемләре	Саны	Өске киём, эчке киём һәм аяк киеме исемләре	Саны
1 нче Вариант (жәйге сезон)	Чалбар	1	Жәйге күлмәк	1
	Эчке киём	1	Оек, пар	1
	Оекбашлар, пар	1	Эчке киём (2	1
	Эчке киём (майка, трусиклар)	1	эйбердән торган комплект)	
	Жәйге аяк киеме, пар	1	Жәйге аяк киеме, пар	1
2 нче Вариант (кышкы сезон)	Пальто, куртка	1	Пальто, куртка	1
	Костюм	1	Күлмәк, костюм	1
	Эчке киём	1	Эчке киём (2	1
	Эчке киём (2	1	эйбердән торган	

Сезон исеме (ел фасылы)	Ир-атларга		Хатын-кызларга	
	Өске киём, эчке киём һәм аяк киёме исемләре	Саны	Өске киём, эчке киём һәм аяк киёме исемләре	Саны
	эйбердән торган комплект) Оекбаш, пар Башлык Аяк киёме, пар Перчаткалар, биялэйлэр, пар	1 1 1 1 1	комплект) Оек, пар Баш яулыгы Бэйлэм шапка Аяк киёме, пар Перчаткалар, биялэйлэр, пар	1 1 1 1 1
3 нче Вариант (язгы-көзгө сезон)	Плащ, куртка Костюм Эчке киём(Сорочка) Эчке киём (2 предметтан торган комплект) Оекбашлар, пар Баш киёме (кепка, беретлар) Аяк киёме, пар	1 1 1 1 1 1 1	Плащ, куртка Күлмэк, костюм Эчке киём (2 предметтан торган комплект) Оек, пар Баш яулыгы Аяк киёме, пар	1 1 1 1 1 1

Халыкны беренче кирәкле эйберләр белән тәэмин итү нормалары

№	Эйберләр исеме	Үлчәү берәмлеге	Сан
1	Тирән тимер миски	шт/кеше	1
2	Калак	шт/кеше	1
3	Кружка	шт/кеше	1
4	Чиләк	шт 10 кешегә	2
5	Тимер чэйнек	Шт 10 кешегә	1
6	Сабын	г/кешегә/айга	200
7	Юу эйберләре	г/кешегә/айга	500
8	Постель кирәк-ярагы	компл/ кешегә	1

КУШЫМТА:

1. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе составы – 1 биттә.
2. Муниципаль районның ягулык-энергетика комплексы предприятиеләрендә һәм торак-коммуналь хужалыгында аварияләр килеп чыкканда үзара ярдәм итешү планын гамәлгә кертү алгоритмы – 1 биттә.
3. Кышкы чорда ягулык-энергетика комплексы һәм торак-коммуналь хужалык предприятиеләрендә аварияләрне бетерү буенча хезмәттәшлекнең план схемасы – 1 биттә.
4. Производство аварияләре, һәлакәтләр һәм табигый бәла - казалар янаганда идарә итү, Хәбәр итү һәм элемент оештыру – 1 биттә.
5. Муниципаль районның ягулык-энергетика комплексы һәм ТКХ предприятиеләрендә аварияләрне бетерүдә катнашкан көчләр һәм чаралар составы – 4 биттә.
6. Башкарма комитет житәкчесенең 2014-2015 елларның жылылык чоры нәтижәләре һәм 2015-2016 еллар жылылык чорына эзерлек буенча бурычлар турында карары.
7. Муниципаль районның ягулык-энергетика һәм ТКХ объектларында авария-торгызу эшләре өчен төзелгән ягулык-энергетика һәм матди – техник чаралар запаслары – 1 биттә.
8. Ягулык-энергетика комплексы һәм ТКХ предприятиеләрендә аварияләрдән зыян күрүчеләрне вакытлыча урнаштыру – 1 биттә
9. Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Мөслим муниципаль районы буенча идарәсенә оператив төркемнәре составы – 1 биттә.
10. Мөслим муниципаль районының дөвалау учреждениеләрендә электр белән тәмин итүнең резерв чыганакларының булуы турында мәгълүмат.
11. "Мөслим инженерлык челтәрләре» АЖ котельныйларының ягулыкның резерв төренә күчү мөмкинлеге турында мәгълүмат – 1 биттә.

**Мөслим муниципаль районы буенча
янгын сүндерү гарнизоны начальнигы,
эчке хезмэт майоры**

Ф.Ф.Гизатуллин.